

Vojna

Zapadno bojišče

Tri možnosti nemške zapadne ofenzive

Vedno slabši gospodarski položaj sili Nemce v hitro odločitev na zapadu. Da izsilijo nemške čete na zapadni fronti zmago ali propast, so dane vrhovnemu nemškemu poveljstvu po francoskih razmotritvah tri možnosti:

1. Obkrožitev francosko-angleške fronte s severa. Za ta primer bi morale glavne nemške sile udariti preko Belgije in njene prestolnice proti Ammiensu in na Pariz. To je stari nemški načrt iz leta 1914, samo da bi sedaj nemška vojska radi motorizacije lahko štirikrat hitreje prodirala kakor v začetku svetovne vojne.

2. Nemško levo krilo bi moralo brez ozira na nepristransko Švico iznenada suniti na severno pobočje pogorja Jura in udariti preko Dijona na Pariz.

3. Tretji poskus napada bi se lahko izvedel s pomočjo klešč na podoben način kakor na Poljskem. Nemške čete bi se naj lotile istočasno napadalnega pohoda na severu preko Belgije in na jugu preko Švice. Na ta način bi se kakor klešče približale osrčju Francije ter se pognale nad Pariz. Ob vsej glavni bojni črti, ki jo ščiti francoska Maginotova linija, pa bi se držali Nemci obrambno in bi skušali s posameznimi večjimi ter manjšimi sunki nase pritegniti ter vezati čim več francoskih in angleških čet.

Moč angleške vojne sile na Francoskem

Angleški vojni minister Hore Belisha je navedel 11. oktobra v parlamentu podatke o dosedanji vojni sili Anglije na francoskih tleh. G. minister je rekel: »Leta 1914 smo v šestih tednih po napovedi vojne Nemčiji spravili v Francijo 148.000 mož, sedaj pa smo prepeljali v petih tednih po objavi vojne 158.000 mož. Naše sile so bile prepeljane v Francijo brez motenj in brez vsake nesreče. Do sedaj pa smo prepeljali v Francijo tudi že 25.000 motoriziranih vozil, všteti tu tudi tanke, od katerih so nekateri zelo veliki in tehtajo po 15 ali več ton. Pehota je oborožena s 50 strojnimi puškami in 16 puškami za borbo proti tankom in z ostalim orožjem, računajoč to orožje za vsak pehotni bataljon posebej.«

Posebni nemški ukrepi

Po poslušanju govora angleškega ministrskega predsednika in po nad triurni seji nemške vlade, o čemer poročamo pod zaglavjem »Kaj pravijo odgovorni činitelji«, je odredil Hitler posebne ukrepe vojaškega značaja na zapadnem bojišču. Dejal je, da se bo podal sam k svojim četam na zapad. Nemški vrhovni generalni štab se nahaja v bližini Siegfriedove obrambne črte, kar je dokaz, da bo začela Nemčija svojo veliko ofenzivo na zapadu. Prebivalstvo obmejnih nemških mest Aachen, Düsseldorf in več drugih mest v Porenju je dobilo nalog, da se pripravi na preselitev, v kolikor je še ostalo v teh mestih. Nemški obmejni begunci bodo nastanjeni po izpraznjenih judovskih šolah v Berlinu.

Francozi pogurali v zrak tri mostove

V minulem tednu je vladalo na zapadnem bojišču deževno vreme z gosto meglo. Vršile so se le manjše praske med patroljami ter obstreljevanje iz topov na obeh

straneh. Največji dogodek preteklega tedna je bila po uradnem poročilu iz Berlina od Francozov izvršena razstrelitev treh mostov preko obmejne reke Ren. Razrušeni so bili poznani renski most pri Winterdorfu, pri Breisachu in pri Neunbergu. Ne-poškodovan je ostal le še most pri Strassburgu.

Dogodki na morju

Nasprotajoča si poročila o bitki angleških bojnih ladij z nemškimi bombniki

Angleško mornariško poveljstvo poroča, da je prišlo 9. oktobra zahodno od norveške obale do večje bitke med angleškimi bojnimi ladjami ter nemškimi bombniki. Angleško protiletalsko topništvo je sestrelilo tri nemške bombnike, medtem ko sta morala dva prisilno pristati na danskem ozemlju. En nemški bombnik je moral pristati v danskih vodah. Angleški opazovalci poročajo, da je sledila eksplozija in da je bilo letalo uničeno. En bombnik pa je moral pristati na norveškem ozemlju. Angleške bojne ladje niso utrpeli nobene škode. Nobena bomba ni zadela svojega cilja. — Angleško pomorsko poveljstvo poroča tudi, da so angleške bojne ladje v borbi uničile nemško podmornico.

Nemci trdijo o isti bitki, da se je razvila borba med nemškimi bombniki in angleškimi vojnimi edinicami južnozahodno od norveške obale. V tej borbi so nemški bombniki dvakrat zadeli angleške ladje.

Isti dan popoldne, 9. oktobra, kakor zgoraj označena bitka, se je vršila še ena. Ko so se pojavili v bližini južnozahodne norveške obale v spremstvu bojnih ladij nemški nosilci min in cistern, ki so imele nalogo oskrbeti nemške podmornice v njihovih oporiščih na Baltskem morju, se je razvila med angleškimi bojnimi ladjami in letali ter nemškimi edinicami bitka, v kateri so Angleži nemško brodovje razpršili.

Nemškim ladjam je uspelo, da so se umaknile v mraku.

Občutne izgube na obeh straneh

Angleško vrhovno mornariško poveljstvo je javilo 14. X., da je bila od nemških podmornic potopljena 29.000 tonska bojna ladja »Royal Oak«. Na ladji je bilo 1200 častnikov in mož. Rešenih je krog 414 mož. Potopljeni velikan je bil spuščen v morje novembra 1914 in je stal 550 milijonov dinarjev. »Royal Oak« je bila oborožena z 8 topovi kalibra 38.5 cm, 12 topovi 15.2 cm, 8 topovi 10.2 cm, 16 brzostrelnimi topovi po 4 cm, 18 strojnicami in 4 protiletalskimi topovi. Dolga je bila 189.12 m in široka 31 m.

Kot ena najstarejših angleških vojnih ladij je bila l. 1934. modernizirana in letos junija zopet uvrščena v aktivno službo. V svetovni vojni se je udeležila bitke pri Jütlandu in je bila v španski državljanski vojni težje poškodovana.

S torpediranjem omenjene ladje je utrpela v tej vojni angleška vojna mornarica drugo težjo izgubo. Kot prvo so potopile nemške podmornice matično ladjo za letala »Courageus«, ki je tudi spadala med obnovljene angleške vojne ladje. V minulem tednu so imeli tudi Nemci na morju težke izgube. Angleški rušilci so uničili 12. X. eno podmornico, 13. X. pa kar tri. Dve od potopljenih sta bili veliki in za kretanje na širokem morju zgrajeni. Nemška vojna mornarica je bila v tej vojni že ob 18 podmornic.

Kaj pravijo odgovorni činitelji?

Hitler ponovil mirovno ponudbo

V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo priobčili Hitlerjeve mirovne predloge, katere je podal v svojem govoru pred državnim zborom v Berlinu 6. oktobra.

Dne 10. oktobra je otvoril nemški kancler v Berlinu vpričo večdesettisoč oseb novo vojno zimsko pomožno akcijo za leto 1939/40. Ob tej priliki je Hitler ponovil zgoraj omenjeno mirovno ponudbo s podarkom, da Nemčija nima razloga, da bi se bojevala z zapadom. Nemčija se je odločila, da bo v primeru, če bi bili njeni predlogi odklonjeni, vojno sprejela in potem borbo vzdržala tako ali tako. Kancler Hitler je dejal dobesedno: »Nas še tako dolgo trajanje borbe ne bo utrudilo. Pred nami je večno življenje naroda. Naj traja čas, v katerem bi moralo omagati življenje naroda, še tako dolgo, mi ne bomo omagali,

se ne bomo umaknili in v nobenem primeru ne bomo obupali.«

Francoski predsednik vlade za popolno zmago pravice

Isti dan kakor nemški kancler je govoril francoskemu narodu po radiju ministrski predsednik Daladier. V svojem mirnem in stvarnem govoru je francoski vrhovni državnik med drugim odklonil Hitlerjev mirovni predlog z besedami: »Kaj je rekel Hitler v svojem zadnjem govoru v državnem zboru 6. oktobra? Zasedel sem Poljsko. Zadovoljen sem. Napravimo sedaj mir! Toda mi to govorico že poznamo. Tako je govoril tudi po avstrijski zasedbi, nekaj mesecev nato pa so prišli na vrsto Sudeti. Ponovil je zatem zopet ista zagotovila, nekaj mesecev kasneje pa se je Nemčija polastila vse Češkoslovaške. Tudi tedaj so nam rekli v državnem zboru, da noče Nem-